

De neushoornwezen van Kenia

DOOR ONTWAAKTI-CORRESPONDENT IN KENIA

WAT gebeurt er in het wild wanneer een jong dier gescheiden raakt van zijn ouders? Het zal waarschijnlijk door roofdieren worden gedood. Om dat te voorkomen, redden parkwachters in Kenia zulke jonge dieren en brengen ze naar opvangcentra. Een van de bekendste wordt geleid door Daphne Sheldrick in het Nairobi National Park. Tientallen jaren lang heeft Sheldrick veel dieren grootgebracht en weer in het wild uitgezet, waaronder kafferbuffels, antilopen, civetkatten, wratten-wijnen, mangoesten, olifanten en neushoorns.

Vorig jaar had zij twee jonge zwarte neushoorns, Magnette en Magnum, onder haar hoede. Magnette is het kalf van Edith, een neushoorn uit het Nairobi Park, die nog steeds in leven is. Het kalf werd half februari 1997 naar het opvangcentrum gebracht, nadat ze op de een of andere manier van haar moeder gescheiden was geraakt. Toen de parkwachters eindelijk Magnettes moeder hadden gevonden, waren er vijf dagen verstreken. Inmiddels was het erg onwaarschijnlijk geworden dat de moeder het kalf nog zou accepteren, vanwege de tijd dat ze uit elkaar waren geweest en de geur van mensen aan het dier.

Magnum (links) en Magnette, vier maanden oud

Magnum werd op 30 januari 1997 geboren en is het kalf van een neushoorn met de naam Scud, die haar rechtersvoerpoot niet meer kon gebruiken, mogelijk omdat ze tijdens een galop in een gat had getrapt. Hoewel er uitgebreide pogingen werden ondernomen om het letsel te genezen, ontwikkelde er zich een botinfectie en moest Scud worden afgemaakt, drie weken nadat ze het leven had geschonken aan Magnum.

Neushoorns grootbrengen

Jonge neushoorns zijn willige, handelbare beesten, maar ze grootbrengen is niet bepaald iets voor in de woonkamer. Overdag krijgen ze om de vier uur flesvoeding uit een reuzenzuigfles, met een samenstelling die volle melk bevat. Ook struiken en heesters staan op het menu. Hoewel babyneushoorns bij de geboorte maar zo'n veertig centimeter groot zijn en tussen de dertig en veertig kilo wegen, komen ze in een verbazingwekkend tempo aan — een kilo per dag! Eenmaal volwassen weegt een neushoorn meer dan een ton.

Elke dag maken de verzorgers met Magnette en Magnum lange wandelingen door het park. Deze wandelingen zijn niet alleen voor de lichaamsbeweging; ze dienen een belangrijk doel — de integratie van de neushoorns in het wild. Laten wij eens zien hoe dit wordt gedaan.

1998

2944

Ter informatie!

Dit stond in Ontwaakt! van het Leger des Heils.

Kramer Publications, 's-Gravenhage

Neushoorns hebben een slecht gezichtsvermogen, maar een scherpe reuk en een fenomenaal geheugen. Neushoorns leren elkaar dus eerst kennen door geur. Neushoorns bakenen hun territorium af door op vaste 'mestplaatsen' uitwerpselen achter te laten en door hun urine op struiken te sproeien.

Onder normale omstandigheden wordt een kalf beschermd door zijn moeder, terwijl zijn unieke geurspoor zich vermengt met dat van haar tot het volgende kalf wordt geboren. Inmiddels zal de neushoornbaby volledig opgenomen en geaccepteerd zijn door de gevestigde neushoornkolonie. Voor nieuwkomers zoals Magnetite en Magnum, is de situatie anders. Zij moeten hun uitwerpselen toevoegen aan de mestplaatsen van de neushoorns die in het gebied leven voordat er fysiek contact met hen plaatsvindt. Tijdens hun dagelijkse lange wandelingen leveren de neushoornwezen dus hun eigen bijdrage aan de mestplaatsen in de wildernis. Op deze manier wordt hun geur ontdekt, onderzocht en uiteindelijk geaccepteerd door de plaatselijke neushoornpopulatie. Het in het wild terugplaatsen van een door mensen grootgebrachte neushoorn is daarom een veelomvattend proces dat verscheidene jaren in beslag kan nemen.

Hoe ziet de toekomst er uit voor de wezen?

Volgens het Wereld Natuur Fonds waren er in 1970 zo'n 65.000 zwarte neushoorns in Afrika. Thans zijn er minder dan 2500. Deze drastische daling is veroorzaakt door stropers die

neushoorns hebben afgeslacht voor hun huid en horens. Op de zwarte markt is hoorn van deze dieren meer waard dan zijn gewicht in goud. Waarom wordt het hoog aangeslagen?

Eén reden is dat in sommige landen in het Verre Oosten velen geloven dat tot poeder vermalen hoorn koorts kan verlagen. Chemisch onderzoek heeft aangetoond dat er een kern van waarheid in kan zitten, maar slechts bij hoeveelheden die veel groter zijn dan die welke in de huidige geneesmiddelen worden aangetroffen. Uiteraard zijn er veel andere medicijnen die koorts verlagen.

Ook om culturele redenen is rinoceroshoorn een gevraagd artikel. In één land in het Midden-Oosten is de kromme dolk een begerenswaardig symbool van mannelijkheid. De dolk met een heft van rinoceroshoorn wordt dusdanig gewaardeerd dat kopers bereid zijn \$580 te betalen voor een heft van nieuw hoorn en \$1200 voor een heft van antiek hoorn.

Als gevolg van het stropen heeft Kenia in nog geen twintig jaar meer dan 95 procent van zijn neushoorns verloren. Tegen het begin van de jaren '90 was het aantal gedaald van 20.000 tot nauwelijks 400. Sindsdien is de neushoornpopulatie door intensieve beschermingsmaatregelen gestegen tot ongeveer 450. Kenia is nu een van de slechts drie Afrikaanse landen waar de populatie van zwarte neushoorns of stabiel is of toeneemt. De toekomst voor Magnetite en Magnum ziet er dus goed uit, en hun verzorgers hopen dat ze zich uiteindelijk bij de plaatselijke neushoornkolonie zullen voegen en lang en gelukkig zullen leven.

Ontwaakt! 22 juli 1998